

RA Kedingen inv.nr 58

1803. (De stukken zijn geexhibeerd te Goor).

De **zeters van Marculo**, citanten

contra

Gerrit Endeman (*1739), geciteerde "eisch en conclusie" met bijlagen, geexhibeerd 15 september 1803 in zake vordering tot betaling van "buitenlandsgeld" door geciteerde verschuldigd als eigenaar van de zoogenaamde Drostten Maathe geleegeen onder Marculo.

Exhibitum in judicis Goor den 15 sept. 1803

W. Hulsken rigter

Eisch en conclusie voor de zeters van Marculo citanten ten eener, op en tegen Gerrit Endeman

geciteerde ter andere zijde.

Burger Rigter

Om te betoogen dat de geciteerde in de conclusie hier agter te neemen zal moeten worden gecondemneert.

Doen de citanten onder beneficie van alle salutare middelen regtens en protest tegen den last van overtollig bewijs kortelijk poseeren.

Dat kennelijk in veele markten, zoo ook in de markte Marculo veele landen zijn welke na het formeeren der quohieren ter cultuure zijn gebragt en dus met geen ordinaris verponding en contributie beswaard zijn. Dat deese landen in sonderheid, wanneer zij in den beginne gekogt of in eigendom verkreegen zijn, bij ingeseetenen buiten de markte door de goedsheeren en eigenaaren belast zijn met een jaarlijksche belasting onder den naam van Buitenlands Geld.

Welke belasting door de setters en gezworens der markte van de gebruikers dier landen word ingevordert ten einde daar meede de jaarlijksche uitgaaven, reparatie van bruggen, kerkhoff en diergelijken goed te maaken.

Dat onder anderen den geciteerde Gerrit Endeman als eigenaar van de zoogenaamde Drostten Maathe geleegeen onder Marculo hiertoe jaarlijks betaalen moet en zeedert onheuglijke jaaren door hem en zijne voorzaaten betaald is een jaarlijksche belasting van f 3-15.

Dat deese betaaling door den geciteerde niet zal kunnen worden ontkend, alsoo daarvan een boekjen waarin deselve is aangeteekend onder zich heeft berustende.

In gevalle van onvermoedelijke inficiatie egter reserveeren citanten zig de faculteit dit nader te bewijzen of tot editie van dit boekjen zoodanig te ageeren en handelen als zij zullen te raade worden.

Dat zeedert eenige jaaren de betaaling deeser belasting zeer gebrekkig is ingekoomen.

Zoo dat citanten zich genoodzaakt hebben gevonden veele dier debiteuren in den voorleeden jaare daarvoor aan te maanen.

Met dat gevolg dat de meesten zijn opgekoomen en hebben voldaan.

Uitgesondert de geciteerde en eenige daarteegen onder adsistentie van een procureur opponeerde.

Met dat gevolg dat die proceduure bij decreet op advys van mr. J.W. Racer den 8 jann. deeses jaars geheel wierd gecasseerd en nietig verklaard.

Op grond dat citanten niet waaren voorsien met eene qualificatie der markte of goedsheeren en dus niet hadden geobserveerd de publicatie van den 24 maart 1739 en den 12 april 1748.

Voorbehoudens aan parthijen nogthans in allen deele derselver regt om de zaak weederom met naarkooming van het bevel der voorseide publicatie te entameeren.

Zoo als dit met meerderen blijken kan uit gemelde advys waarop men zich korthedshalven beroept en aan het gerigte versoekt eene copie van dit advys meede bij het sluiten ad referendum te versenden.

Dat inmiddels de geciteerde niet opkoomende om aan zijne verpligting te voldoen.

En de citanten geen middel ziende de noodwendig uitgaaven voor de markte te vinden.

En ook uit hoofde van hun ambt allesints verpligt de regten der markte te maintineeren en niet te laten fluctueeren.

Zoo als maar al te zeer reeds geschied is.

Hebben hiervan kennis gegeeven op de vergadering der erfgenaamen en goedsheeren der markte Marculo

dewelke gehouden is den 17 augusti 1803.

Wanneer zij als zettters bij een formeele resolutie zijn gequalificeert dit buitenlands geld van de onwillige debiteuren hetzij door minnelijke of gerigtelijke weegen te vorderen zoo als te zien uit bijgaande extract sub A.

Uit kragt van welke authorisatie zij zig dan hebben genoodzaakt gesien deesen ten eenemaal onwilligen debiteur tegen heden te doen citeeren.

Om ter voldoening van zijn agterstand te zien en te hooren eisch neemen blijklijk uit het relaas hierbij sub B.

En daar men tot hiertoe niet weet of den geciteerde deese schuldvordering in haar geheel in derselver aart en qualiteit dan alleen derzelver quantiteit of hoeveelheid zal betwisten.

Ja zelfs zijn voorgaand gedrag aanleiding geeft het eerste te moeten vaststellen.

Zoo hebben citanten ook vermeint deese zaak als een zaak van gewigt en booven de 50 goudgulden met citatie en eisch aan den gerigte te moeten brengen.

Daar nu ratione facti klaar en manifest is dat niet alleen de goodsheeren en eigenaaren der markte zijn bevoegd een diergelijke belasting bij den verkoop te bedingen en ter goedmaking der gemeene uitgaaven op die markte te leggen.

Maar ook deese betaaling door den geciteerde en zijne voorzaaten eene doorslaande proeve opleevert van derselver verpligting.

Zoo als men dit alles in cas van oppositie uit regt kan deduceeren.

Zullende citanten hiermeede voor als nog hunnen eisch genoegzaam geadstrueerd houden.

En dictis et si necesse dicendis omni meliori modo concludereen.

Dat de geciteerde zal worden gecondemneert aan de citanten in hunne voorzeide qualiteiten te moeten opleggen en betaalen vijf jaaren verschuldig buitenlands geld ter somma van 3 gulden en 15 stuiver jaarlijks met de kosten hierdoor veroorzaakt.

Ofte concludereed zoo en als omni meliori modo had behooren geconcludereed te worden.

J.B. Auffmorth dr.

Extract uit het markenboek der marke Markelo

Erfgenaamen vergadering gehouden in de kerk te Markelo den 17 augustus 1803.

Erfmarkenrichter C. ten Zijthoff   Assessoren den heer F.J.W.R. van Heeckeren tot Oldenhoff en Jan Baan wegens het erve Brinkers

Prasente eygengeerfdens

Arent Wensink, Arent Sligman, H. Lammertink, Berend Loman, G.H. Kistemaker, Derk Krabbenbos, H. Warmelink, G.J. van Heek, Harmen Dijkink, etc.

(post alia) clausulam concernentem

De zettters van Markelo alhier ter vergadering hebbende voorgedraagen dat eenige debiteuren van het zogenaamde buitenlands geld, hetwelke geemploieerd word jaarlijks tot onderhoud van bruggen, glint om den kerkhoff, etc, verweigeren hun respectieve quota en agterstand daartoe te betaalen. Verzoekende overzulks dan de vergadering bij resolutie zodaene maatregelen mogt gelieven te neemen als tot aandrang van betaling der onwilligen noodig zoude agten en hun zettters diensvolgens te qualificeeren om het voorzeide zogenaamde buitenlands geld in te vorderen en daartoe de nodige middelen zo in der minne als in regte in het werk te stellen. Waarop zijnde gedelibereerd is goedgevonden en verstaan de zettters van Markelo te qualificeeren om het gementioneerde zogenaamde buitenlands geld, hetzij in der minne, hetzij door de nodige middelen regtens tegens de onwilligen daartoe in het werk te stellen volgens de door hun overgegeven en alhier geinsereerde lijst in te vorderen.

Lijst van het buitenlands geld:

Meerman te Holten	f 2- . -
Jannes Struik	f 1-10
Lammers te Holten	f -10-
Jeurlink te Holten	f 1- . -
Struyk op de Langestraat	f 1-10

Maatman	f 2- 4
Jan Greeven	f 1- . -
Wildenvogel	f 7- . -
Dijk Jan	f 1-16
Drosteman (<i>G. Endeman</i>)	f 3-15
Hidders op de Langestraat	f 3-14
Oosterhaar in Oele	f -18-
Maatman in Verwoolde	f -18-
Kloot in Bargum	f 1-10
te samen	f 28-5

Met last aan gemelde zettters om van hunnen ontfangst en uitgave op de eerstkomende vergadering in het aanstaande jaar rekening en verantwoording te doen, gelijk ook door hun daarvan in het vervolg jaarlijks ter vergadering van goedsheeren en erfgenaamen deezer marke zal moeten geschieden en gedaan worden. En verderen last aan dezelve om op de eerstkomende vergadering een lijst in te geeven van zodaene gronden die met geen reele heeren middelen zijn bezwaard en diensvolgens het zogenaamde buitenlands geld mede verpligt zouden zijn te betaalen.

Wijders goedgevonden de setters deser markte alhier te registreren zijnde Jan Heylersigh, Jan Dijkink, Jan Meenderink, Jan Baan, Hendrik Wissink en Berend Leunk op Zigger, die in plaats van den overledenen Jan Klumper word aangesteld.

Aldus geconcludeert en de vergadering geslooten.

Actum ut supra. Was getekend.

C. ten Zijthoff markenrigter, F.J.W.R. van Heeckeren, Jan Boode, J. Heylersigh, H. Warmelink, H. Dijkink, A. Kloken, Berent Reurslag, Berend Theunis Gorkink
 Accordeert met het markenboek C. ten Zijthoff markenrigter

Fiat quod petitur Goor den 14 oct. 1803.

W. Hulsken rigter

Memorie voor den onderrigter van Goor

Om met het rigterlijk consent ter instantie van de zettters der marke Markelo tegen den eerstkomenden regtdag invallende op zaterdag den 15 october 1803 ter gewoner regtsuur en plaats voor het gerigte van Kedingen te Goor te citeeren Gerrit Endeman of Drosteman ten einde om als dan tegens hem te zien dienen van eisch en conclusie ter zake van door denzelven verschuldigd zogenaamd buitenlands geld aan de voorzeide marke.

Wordende hiervan verzogt exploict overgaven van het dubbeld en relaas in forma cum expensis.

Wolter Jalink proc.

Relatier ik ondergeschreven dat ik op den 13 oct. 1803 het dubbeld van dese an de vrouw van Gerrit Drosen is gesierweierd en de citasie daarbij vermeld.

Achtum Goor. Hermannus van de Sagekuile onderrigter